

HAK GÖRÜLEN TÜKETİM MALLARI VE ÜCRETLER

Aydınlık Gazetesi, 4 Ağustos 2012

Yıldırım Koç

30 yıl önce sıradan bir işçinin evinde tuvalet kağıdı olur muydu? Bu işçinin bebeğine kullanılıp atılan kağıt bezler mi bağlanırdı; yoksa her defasında yıkanarak tekrar tekrar kullanılan pamuklu bezler mi?

30 yıl önce sıradan bir işçinin evinde otomatik çamaşır makinesinin bulunması normal mi karşılanırdı? Bu işçinin cep telefonu olur muydu? Evinde sabit telefon bulunması normal miydi?

30 yıl önce sıradan bir işçinin çocuğu babasından bilgisayar ister miydi?

30 yıl önce kaç işçinin binek arabası vardı?

30 yıl önce bir işçi, iyi bir sağlık hizmetinden yararlanmayı, çocuklarının üniversite eğitimi görmesini doğal bir hakkı olarak kabul eder miydi?

Bu soruları uzatabilirsiniz.

30-40 yıl önce bir işçinin kendisi için "hak gördüğü" temel tüketim malları son derece sınırlıydı.

Son 30-40 yıllık sürede "hak görülen" temel tüketim mallarının kapsamı hızla genişledi.

Bunun bir iyi, bir kötü yanı var.

Kötü yanı, insanların müthiş bir gösteriş tüketimine ve israfa yönelmeleri.

Giyilebilecek durumda olan giyim eşyaları, modası geçtiği gerekçesiyle atılıyor. Kullanılabilir durumda olan mobilyalar, sudan gerekçelerle yenileniyor.

Kişilikleriyle ve bilgileriyle "adam olmak" yerine "adamdansayılmak" isteyenler, en yeni cep telefonlarına bel bağlıyor.

İnsanlar saçma sapan programlar yayınlayan aptal kutusunun başında salaklaştırılırken, reklamların esiri ediliyor.

Kapitalistler, üretilen değerlerin gerçekleştirilebilmesi için satılması gerektiğini bilerek kâr hırsıyla tüketimi körüklüyor ve doğanın bize bahsettiklerini hızla tüketmemize neden oluyor.

Ancak bu sürecin bir de olumlu yanı var.

30-40 yıl önce işe giren bir işçinin kafasında "işçinin hak ettiği yaşam düzeyi" konusunda bir tablo vardı.

İşçinin ücreti, işçinin kendisini ve ailesini üretmesi ve yeniden üretmesi için gerekli harcamalardan oluşur. İşçinin ücreti, işgücünün değeridir. İşçi, işgücünü değerinden satar. Ücret yüksekse de işgücü değerinden satılır, düşükse de.

Ücretin iki unsuru vardır: Biyolojik gereksinimler ve toplumsal gereksinimler.

Biyolojik gereksinimler de zaman içinde değişir. İşçiler, etin yaygın olarak tüketildiği bir toplumda, et yemeyi bir hak olarak görürler ve bu miktar eti satın alabilecekleri bir ücret için mücadeleyi göze alırlar. Tahıl tüketiminin hakim olduğu bir toplumda, işçinin beklentileri ona göre biçimlenir. İşçinin sağlıklı beslenme konusundaki bilinci de bu unsuru etkiler.

Toplumsal gereksinimler ise mobilyadan giyime, çocuk bezinden cep telefonuna kadar değişen ve işçinin kendisi için "mutlaka edinilmesi gereken gereksinim" kabul ettiği mallardır.

Kapitalizmin çelişkisi şudur: Kapitalizm üretilen değerlerin gerçekleştirilebilmesini sağlamak için tüketimi körükledikçe, ücretlerin artırılması talebiyle karşılaşmaktadır. Piyasaya sürülen her yeni ürün, reklamı yapılan ve işçiyi ve ailesini çeken birçok mal, bir süreç içinde işçinin ücretinin bir unsuruna dönüşmektedir.

İşçi, yoksul olduğu için mücadele etmez; yoksullaştığında mücadeleye girer.

30-40 yıl öncenin işçisi otomatik çamaşır makinesi ve cep telefonu almak için mücadele etmezdi.

Günümüzün işçisi, hakkı gördüğü otomatik çamaşır makinesi ve cep telefonu için mücadele ediyor. Elde ettiği ücret bunları almaya yetmezse, hayat onu mücadeleye zorlayacaktır.

30-40 yıl önce evlenen bir işçinin ve eşinin kafasındaki "ev" ile günümüzdeki beklenti farklıdır. Farklı olması da iyidir.

Kapitalizm, tüketimi teşvik ederek kendi mezar kazıcılarının mücadelesini güçlendirmektedir.